

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Ангел Смрикаров
от Русенски университет „Ангел Кънчев“
на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност “Професор”,
по професионално направление 3.7.
„Администрация и управление“,
научна специалност
„Приложение на изчислителната техника в икономиката“,
по дисциплината „Бази данни в управлението“

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 101/19.12.2017 г. и в сайта на Лесотехническия университет (ЛТУ) за нуждите на катедра “Компютърни системи и информатика” към Факултет “Стопанско управление”, като кандидат участва доц. д-р Боянка Димитрова Желязова от Лесотехнически университет - София.

Рецензията е написана в качеството ми на:

- член на Научното жури, назначено със заповед № 62 от 05.02.2018 г. на Ректора на Лесотехнически университет (ЛТУ), София, на основание на решение на Факултетния съвет на Факултет „Стопанско управление“ от 23.01.2018 г. с протокол № 13;
- рецензент по конкурса с решение на Научното жури от първото му заседание, състояло се на 29.03.2018 г.

Рецензията е разработена в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ (ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г., и последвалите изменения и допълнения), Правилника към него и нормативните документи на ЛТУ. Конкурсът за академичната длъжност „Професор“ е обявен за нуждите на катедра „Компютърни системи и информатика“ към Факултет „Стопанско управление“ на Лесотехнически университет, София. По обявения конкурс единствен участник е доц. д-р Боянка Димитрова Желязова, понастоящем доцент в посочената катедра.

1. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

Кандидатът, доц. д-р Боянка Желязова завършва висше образование през 1978 г. с квалификация магистър-инженер по специалност „Автоматика и телемеханика“ към Факултет „Автоматика и изчислителна техника“ на Московски енергетически институт (МЕИ), Русия.

В периода 1978 – 1980 г. работи като „проектант“ в Централния научно-изследователски институт по комплексна автоматизация, София. От 1980 до 1984 г. се обучава в редовна докторантура в Катедра „Автоматика“, МЕИ, Русия и през 1984 г. защитава дисертация в областта на Техническата кибернетика и получава научната степен „Кандидат на техническите науки“ по действията тогава ЗНСНЗ – понастоящем „Доктор“ - по ЗРАСРБ.

От 1984 г. досега, работи в Лесотехнически университет последователно на длъжност Асистент (1984-1985 г.), Старши асистент (1985-1986 г.), Главен асистент (1986 – 1997 г.). През 1997 г. се хабилитира и получава научното звание „Доцент“.

От 1999 г. до 2016 г. е Ръководител на катедра „Компютърни системи и информатика“. От 2016 г. до сега е Зам.-ректор по „Акредитация, международна интеграция и връзки с обществеността“ на ЛТУ. Има активна дейност в Лесотехнически университет като преподавател, експерт, ръководител и координатор на проекти, които свързват науката с практиката. Активно участва и в процесите, свързани с изграждане, инсталиране и интегриране на електронна инфраструктура в ЛТУ за целите на дистанционното и електронно обучение.

Трудовият ѝ стаж е 39 г. към момента на подаване на документи за участие в конкурса за „Професор“.

2. ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕННИТЕ МАТЕРИАЛИ

В конкурса доц. д-р Боянка Желязова представя Списък на научните трудове и публикации както следва:

- Научни трудове и публикации до хабилитирането за „доцент“

А) Дисертационен труд за ОНС “Доктор”;

Б) Учебници и учебни помагала;

В) Публикации в научни и научно-приложни списания;

Г) Публикации в научни поредици и доклади на научни конференции;

Д) Научно-приложни разработки.

- Научни трудове и публикации след хабилитирането за „доцент“

А) Монографии, книги, речници;

Б) Учебници;

В) Електронни учебници и учебни пособия в електронната платформа Blackboard;

Г) Публикации в български научни списания, поредици и сборници от конференции;

Д) Публикации в международни научни списания, поредици и сборници от конференции;

Е) Постери и доклади в научни конференции.

Обект и предмет на анализ и рецензиране е научната и научно - приложната продукция на д-р Боянка Желязова след получаване на научното звание „Доцент“, а именно - **51 публикации**, от които:

- Монографии - **2 броя**;
- Издадени книги - **5 броя**;
- Издадени учебници и учебни пособия - **8 броя**;
- отпечатани и на електронен носител - **2 брой**;
- електронни курсове във виртуални библиотеки - **6 броя**;

Публикациите могат да бъдат класифицирани както следва:

По вид:

- Публикации в научни списания – **10 броя**;
- Публикации в сборници от научни форуми – **28 броя**;

По важност:

- Пленарни доклади - **1 брой**;

Място на публикуване:

- Публикации в научни списания – **10 броя**, от които:
  - в български реферирани списания – **9 броя**;
  - в нереферирани списания – **1 брой**;

- Публикации в сборници от научни форуми – **28 броя**, от които в:
  - национални конференции – **11 броя** ;
  - международни конференции – **17 броя**;
- доклади в научни трудове на университети и институти – **1 брой**;

Език, на който са публикувани:

- На български език – **34 броя**;
- На чужд език – **17 броя**;

Брой на съавторите:

- Самостоятелни – 5 ;
- С един съавтор – 34 ;
- С двама съавтори – 8 ;
- С трима и повече съавтори – 4.

Рецензентът приема да рецензира всички представени от кандидата публикации.

Публикациите отговарят на профила на катедрата и на учебните дисциплини, преподавани от доц. д-р Боянка Желязова. Те са отпечатани в научни издания, благодарение на което са достояние на научната общност в страната и чужбина, на студентите, и на всички, които имат отношение към проблемите, свързани с информационните и комуникационни технологии.

Разработените научни трудове представляват доц. д-р Боянка Желязова като задълбочен изследовател. В учебниците и учебните пособия е систематизиран натрупаният теоретичен опит и е поднесен в подходяща форма за обучение на студенти, докторанти и специалисти от практиката в изследваната област. В тях авторът показва способност да анализира проблеми, да прави обобщения и изводи с научни и научно-приложни приноси.

3. ОТРАЖЕНИЕ НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ НА КАНДИДАТА В ЛИТЕРАТУРАТА (ИЗВЕСТНИ ЦИТИРАНИЯ)

Съгласно представената справка от доц. д-р Боянка Желязова, нейни научни публикации са цитирани общо 25 пъти, от които:

- в реферирани списания и сборници от научни форуми - 13 цитирания;
- в нереферирани списания и сборници от научни форуми - 4 цитирания;
- в учебни помагала, монографии, дисертации и др. - 8 цитирания.

Цитиранията на част от научните публикации на кандидата са показател за добро познаване на нейното творчество от страна на научната общност.

4. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЕЙНОСТТА НА КАНДИДАТА

4.1. Учебно-педагогическа дейност (работка със студенти и докторанти)

Учебно-педагогическата дейност на доц. Б. Желязова започва от 1984 г., когато е избрана за асистент във Висшия Лесотехнически институт, сега - Лесотехнически университет. През 1997 г. е избрана за доцент в ЛТУ. От 1999 г., в продължение на 17 години е Ръководител на катедра „Компютърни системи и информатика“. От тогава и досега тя работи за създаване и внедряване на иновативни практики в учебния, научно-изследователски и в управленския процеси.

От 2016 г. и до момента е на изборната длъжност Зам.-ректор на ЛТУ по Акредитация, международната интеграция и връзките с обществеността.

В периода 2007-2011 г. е член на Академичния съвет при Лесотехническия университет, а от 1997 г. и до момента е член на Факултетния съвет при Факултет „Стопанско управление“.

Доц. д-р Боянка Желязова участва активно в учебно-преподавателската работа. Общата ѝ аудиторна и извънаудиторна заетост за периода 2013-2018 г. възлиза на 2421 часа. Учебната ѝ заетост показва устойчивост в последните пет години. Кандидатът е титуляр в десет лекционни курса за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, учебни дисциплини (както задължителни, така и факултативни) в специалностите „Стопанско управление“, „Алтернативен туризъм“, „Горско стопанство“, „Ветеринарна медицина“, „Екология и опазване на околната среда“ и „Технология на дървесината и мебелите“. Лекциите и упражненията са по теми, изцяло свързани с конкурса - „Бази данни в управлението“ и на английски език „Informatics“ - / Бази данни/, както и „Компютърни системи“, „Разработване и управление на проекти“ и др.

Доц. д-р Б. Желязова е автор и на десет учебни програми за студентите в ЛТУ по дисциплините „Компютърни системи“, „Бази данни в управлението“, „Информатика“, „Компютърни системи за управление на проекти“ и „Компютърни технологии за управление“ и др., които са успешно въведени в учебния процес.

Кандидатът е автор и съавтор на книги, учебници и речници за: „Дистанционно електронно обучение. Създаване на учебно съдържание и дейности в MOODLE“; „Управление на човешките ресурси за приемачи в горското стопанство“, „Informatics for Students of Veterinary medicine“, „Компютърни системи“.

Доц. д-р Б. Желязова е автор и съавтор на 6 електронни учебници и учебни пособия в Blackboard на следните теми „Информатика: База данни“; „Бази данни в управлението на специалността СУ и АТ“, „Разработване и управление на проекти за специалността ЕООС“, „Компютърни системи за управление на проекти за специалността ТДМ“, „Informatics: Бази данни“ – (на английски език).

Кандидатът убедително демонстрира своите иновативни подходи в обучителния процес и като координатор на проекта BG051PO001-4.3.04-0052 „Развитие на център за електронни форми на дистанционно обучение в Лесотехнически университет“, осъществен с финансовата подкрепа на ОП „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от ЕСФ на ЕС.

Кандидатът има принос и за изграждане, инсталиране и интегриране на електронната инфраструктура в университета. В резултат е създадено електронно хранилище за стандартизиранi учебни компоненти и

виртуални библиотеки, свързани с платформата за електронно обучение, за обучение на преподаватели, административен и технически персонал за използване и прилагане на съвременни платформи за електронно обучение и за въвеждане на интерактивни методи на преподаване.

Доц. д-р Боянка Желязова има участие в двадесет национални и международни конференции, като член на научен и/или организационен комитет, както и четири участия в научни журита за заемане на академичната длъжност „доцент“ и четири участия в научни журита за придобиване на научна и образователна степен „доктор“. Ръководила е един докторант, успешно придобил образователната и научна степен „доктор“.

От кандидата са рецензиирани – една монография, осем учебни пособия, два броя трудове за придобиване на ОНС „доктор“ и участие в конкурси за заемане на академични длъжности, пет научни статии, два научно-изследователски проекти и осем учебни програми.

Това безспорно показва, че кандидатът за академичната длъжност „професор“ доц. д-р Боянка Желязова притежава необходимите качества за заемане на длъжността.

4.2. Научна и научно-приложна дейност

Най-значимите трудове на доц. д-р Боянка Желязова са монографиите, книгите, речниците, учебните пособия, статиите в реферирани издания, както и участието й в научно-изследователски и образователни проекти. Трудовете на кандидата са свързани с приложението на иновативни образователни технологии и решения в системата на образованието. В тях се разглежда и приложението на информационните технологии /ИТ/ в организацията и управлението на инфраструктурата на предприятията, икономическата оценка на резултатите от тяхното използване.

В монографията „Zhelyazova B. (2005) Elsevier's Dictionary of Automation Technics, Elsevier, Amsterdam, Hardcover ISBN: 9780444515339, eBook ISBN: 9780080460116, 996 стр. е използвана създадената база от данни /БД/ като пример за интегрирано използване на информацията. Разработен е многоезичен речник (на английски, немски френски и руски), който съдържа 13 000 думи и терминологични съчетания с над 4000 препратки, включващи термини в областта на теорията на автоматичното управление, в областта на автоматизацията на технологичните процеси и др. Разработеният речник е предназначен за широк кръг от специалисти, учени, студенти и всички, които се интересуват от автоматиката, изчислителната техника и системите за управление, автоматизацията на производството, приложение на принципите и методите на кибернетиката в различни области на науката и др.

Разработен е и многоезичен речник „Zhelyazova B., S. Kovacheva (2002) Elsevier's Dictionary of Plastics and Polymers, Elsevier, Amsterdam, ISBN: 0444817751; 755 с. , чийто основен речников масив се състои от 7724 думи и терминологични съчетания с повече от 2300 препратки, включващи термини /основни общонаучни и специализирани/ от четирите основни области на полимерната наука и практика. Съставеният речникът е ценен инструмент за специалисти, учени, студенти и читатели, който се

интересуват от проблемите на пластичната технология и полимерната наука.

Висока оценка заслужава приносът на кандидата при разработката на раздела за ролята на информацията в управлението на предприемачеството и създаването на интерактивен CD ROM на виртуалния учебник Вачкова, Е., Б. Желязова, М. Младенова (2007). Управление на човешките ресурси за предприемачи в горското стопанство. Център за наследяване на предприемачеството ЛТУ, София, ISBN: 978-954-323-330-4, 298.

Представените научни трудове са разработени на съвременно теоретично и методично ниво. Направените изследвания са прецизни, като са приложени съвременни научни подходи.

Доц. д-р Б. Желязова е ръководител и член на научен колектив в 14 научно-изследователски, практико-приложни и образователни проекти, от които 8 са научно-изследователски към ЛТУ, един проект е с нейно участие като експерт по Оперативна програма „Регионално развитие 2007-2013. Участвала е и в 5 проекта като експерт и координатор по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансираны от Европейския социален фонд на ЕС.

4.3. Внедрителска дейност

Проектирани, разработени и апробирани от кандидата електронни курсове за обучение на студенти, докторанти и специалисти от практиката са от областите на икономиката, горското стопанство, екологията и опазването на околната среда, горската промишленост и ветеринарната медицина. Представените решения в образователната дейност на кандидата се прилагат в практическата й работа като преподавател и изследовател, което позволява да се разглежда нейната научно-приложната дейност и като внедрителска. Дейността на кандидата, представена в конкурса и надлежно документирана, включва не само създаването на учебни модули, курсове и програми, но и успешното им прилагане в учебната и научноизследователска работа. Кандидатът участва в екип за внедряване на дистанционни и електронни методи на обучение на ниво университет с дейности по апробиране, тестване, внедряване, обучение на преподаватели на въведена от университета инновационна платформа за електронно и дистанционно обучение "Blackboard".

Висока оценка давам на участието на кандидата и в дейностите за изграждане, инсталиране и интегриране на електронната инфраструктура на Лесотехническия университет за нуждите на дистанционното обучение.

Следва да се оцени и нейното участие в проектирането и изграждането на съвременна мрежово-коммуникационна инфраструктура за целите на библиотечно-информационния център в ЛТУ.

4.4. Приноси (научни, научно-приложни, приложни)

Представените за конкурса материали на доц. д-р Боянка Желязова имат приноси с научно-методичен и научно-приложен характер, както и приноси в учебно-преподавателската работа. Тематиката в разглежданите области е актуална.

Научните приноси на кандидата са както следва:

- изследване и оценка на съвременните тенденции в областта на електронното и дистанционно обучение;

- верификация на функционалните възможности за създаване, модифициране и управление на учебно съдържание и учебни дейности;

Научно-приложните приноси се свеждат до:

- решаване на методологични въпроси на икономически проучвания;

- обосновка на класификации и показатели;

- предложения за оптимизация на ИТ инфраструктурата в предприятия и икономическата оценка на резултатите от използването на информационни технологии в управлението на предприятия от горския сектор;

- разработка и приложение на електронни курсове за обучение при въвеждане на електронни форми на дистанционно обучение.

Практическите приноси включват:

- Приложение на иновативни образователни технологии и технологични решения в образователната система.

- Приложение на информационните технологии в организацията и управлението на инфраструктурата на предприятията.

- Определяне на икономическата оценка на резултатите от прилагането на ИТ в предприятията.

Потвърждавам представената Справка за научните и научно-приложните приноси в трудовете на кандидата доц. д-р Боянка Желязова.

5. ОЦЕНКА НА ЛИЧНИЯ ПРИНОС НА КАНДИДАТА

Познавайки кандидата по конкурса, извършената голяма по обем научна, научно-методическа и приложна работа, отразена в представените материали, считам че в преобладаващата си част тя е нейно лично дело.

6. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Въз основа на представените материали и направената преценка на научната продукция на доц. д-р Боянка Желязова имам следните препоръки към нея:

- да участва по-активно в международни научни форуми и публикации в реферирани научни списания;

- да участва в международни проекти, свързани с внедряването на иновативни образователни технологии в областта на природните науки.

7. ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ

Познавам лично доц. Желязова и имам преки впечатления от нейната преподавателска, научно-изследователска и научно-приложна дейност. Считам, че тя е утвърден университетски преподавател и изследовател, с изграден стил на работа – прецизен и разбираем.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Спазени са изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България. Научната и научно-приложната дейност на доц. д-р Боянка Желязова съответстват на изискванията на този закон, на

Правилника към него в разглежданата област и на нормативните изисквания на Лесотехнически университет.

Предвид на казаното по-горе, оценявам високо научната, преподавателската, проектантската и експертната работа на доц. д-р инж. Боянка Желязова, нейният професионализъм, компетенции и лични качества - работливост, колегиалност, иновативност и с убеденост давам своя положителен вот.

В заключение, предлагам доц. д-р Боянка Димитрова Желязова да бъде избрана и да заеме академичната длъжност „Професор“ по професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, научна специалност „Приложение на изчислителната техника в икономиката“, по дисциплината „Бази данни в управлението“.

21.04.2018 г.

Рецензент:

/проф. д-р Ангел Смрикаров/